

Adres www ankiety: www.pka.edu.pl/ankieta.htm

Kod do ankiety: sn3ubh

RAPORT Z WIZYTACJI

(profil praktyczny)

dokonanej w dniach 6 - 7 października 2017 r.

na kierunku *administracja*

prowadzonym na Wydziale Prawa, Administracji i Zarządzania

Uniwersytetu Jana Kochanowskiego

w Kielcach

Warszawa, 2017

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	6
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	7
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	7
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	7
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	9
Dobre praktyki	9
Zalecenia	9
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	9
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	9
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	12
Dobre praktyki	12
Zalecenia	12
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	12
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	12
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	15
Dobre praktyki	16
Zalecenia	16
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	16
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	16
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	18
Dobre praktyki	18
Zalecenia	18
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	18
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	18
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	19
Dobre praktyki	19
Zalecenia	19
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	20
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	20

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	21
Dobre praktyki	21
Zalecenia	21
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	21
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	22
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	24
Dobre praktyki	24
Zalecenia Brak.	24
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	24
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	25
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	26
Dobre praktyki	26
Zalecenia	26
5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	26
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Piątek – 6 październik 2017 r.	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Sobota – 9 październik 2017 r.	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Stanisław Wrzosek, członek PKA

Członkowie:

1. dr hab. Tadeusz Stanisławski, ekspert PKA
2. dr hab. Bogumił Szmulik, członek PKA
3. Artur Gawryszewski, ekspert PKA ds. postępowania oceniającego
4. Patrycja Piłat, ekspert PKA ds. studenckich
5. Marcin Wojtkowiak, ekspert PKA ds. pracodawców

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku *administracja* prowadzonym na Wydziale Prawa, Administracji i Zarządzania Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym odbyła się z inicjatywy Uczelni. Obecna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się Zespołu Oceniającego (dalej: ZO) z Raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast Raport ZO został opracowany na podstawie hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy prac etapowych oraz losowo wybranych prac dyplomowych wraz z ich recenzjami, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, a także absolwentami oraz studentami ocenianego kierunku.

Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała kierunek *administracja*.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

(jeśli kierunek jest prowadzony na różnych poziomach kształcenia, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu kształcenia)

Nazwa kierunku studiów	Administracja	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia I stopnia	
Profil kształcenia	Praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	Obszar nauk społecznych Obszar nauk humanistycznych	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	Dziedzina nauk prawnych/nauki o administracji, prawo Dziedzina nauk społecznych/nauki o bezpieczeństwie, nauki o polityce Dziedzina nauk ekonomicznych/ekonomia Dziedzina nauk humanistycznych/historia	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	6 semestrów – 180 punktów ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych / liczba godzin praktyk	400 godzin – 16 punktów ECTS	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	1. Administracja gospodarki komunalnej i finansów publicznych 2. Administracja porządku i bezpieczeństwa publicznego	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Licencjat	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	14 n.a., w tym: 8 samodzielnych i 6 doktorów	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	75	42
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	4500	-

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium Wyróżniająca / W pełni / Zadawalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	W pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	W pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	Zadawalająca
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	W pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	W pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

.....
 .....

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadawalająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1.Koncepcja kształcenia

1.2.Prace rozwojowe w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku studiów

1.3.Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1.

Kierunek *administracja* wpisuje się w Strategię rozwoju Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach na lata 2013 – 2020 „Nauka – Edukacja – Baza – Otoczenie – Zarządzanie” (zwłaszcza w obszarze Priorytetu 2. Edukacja – wysoka jakość i różnorodna oferta kształcenia) poprzez zapewnienie studentom warunków do kształcenia na kierunku studiów gwarantującym wszechstronny rozwój osobisty. Kierunek, poprzez uwzględnianie pożądaných kwalifikacji i kompetencji, umożliwia absolwentom spełnianie wymogów konkurencyjnego rynku pracy w wymiarze regionalnym i ponadregionalnym. Program kształcenia na ocenianym kierunku studiów uwzględnia zasady współpracy Uczelni z zewnętrznym otoczeniem społeczno-gospodarczym. Działania podejmowane na kierunku *administracja* służą zwiększaniu udziału absolwentów kierunku w życiu społecznym regionu świętokrzyskiego, zwłaszcza poprzez: wspieranie rozwiązań sprzyjających transferowi wiedzy do gospodarki; współpracę z przedsiębiorcami i instytucjami otoczenia biznesu; wspieranie inicjatyw samorządu lokalnego związanych z aktywizacją zawodową studentów i absolwentów; wspieranie przedsiębiorczości akademickiej. W działaniach dydaktycznych, jak i naukowych Wydział prowadzący kierunek *administracja* kieruje się wartościami przyjętymi w misji oraz strategii rozwoju UJK w Kielcach. Wydział prowadzi wyspecjalizowane badania naukowe oraz działalność edukacyjną z uwzględnieniem i poszanowaniem zasad humanizmu i tolerancji.

1.2.

Badania naukowe prowadzone w Instytucie Prawa, Ekonomii i Administracji mieszczą się w ramach dziedziny nauk prawnych i dziedziny nauk ekonomicznych, co sprzyja ich interdyscyplinarności, a także wzbogaca w istotny sposób proces dydaktyczny na kierunku *administracja*. Rada Wydziału Prawa, Administracji i Zarządzania podjęła w dniu 20 października 2016 r. uchwałę nr 132/2016 w sprawie określenia strategicznych obszarów badań naukowych realizowanych na Wydziale. Do obszarów badawczych bezpośrednio związanych z efektami kształcenia na ocenianym kierunku studiów zaliczono: funkcjonowanie administracji publicznej, ekonomia sektora publicznego, finanse (ze szczególnym uwzględnieniem finansów publicznych), państwo i prawo wobec wyzwań współczesności.

W ramach działalności naukowej w latach 2013 – 2016 w Instytucie Prawa, Ekonomii i Administracji na wyróżnienie zasługują następujące działania: organizacja wieloletniego cyklu międzynarodowych konferencji naukowych p.t. Systemy ochrony praw człowieka oraz organizacja wieloletniego cyklu konferencji p.t. Dylematy polskiej polityki społeczno-gospodarczej.

1.3.

Na kierunku *administracja* na wszystkich prowadzonych specjalnościach realizowane są wszystkie efekty kształcenia, które w pełni wpisują się zarówno w cele, jak i misję Uniwersytetu działającego na rynku lokalnym. W zakresie wiedzy dominującymi efektami na wszystkich specjalnościach są: ADM_W02, ADM_W07, w zakresie umiejętności: ADM_U05, ADM_U06, zaś w zakresie kompetencji społecznych: ADM_K02, ADM_K04

W procesie definiowania efektów kształcenia na kierunku *administracja* oprócz Władz Uczelni, Wydziału i Instytutu oraz pracowników naukowo-dydaktycznych zaangażowani są studenci oraz przedstawiciele pracodawców, którzy przez pryzmat wymagań rynku pracy będą oceniać osiągnięte efekty kształcenia. Udział w formułowaniu efektów kształcenia reprezentantów pracodawców, organizacji i stowarzyszeń zawodowych, przedstawicieli władz lokalnych, instytucji otoczenia biznesu oraz instytucji innowacyjnego biznesu uznano w Instytucie Prawa Ekonomii i Administracji za element niezwykle istotny i niezbędny. Absolwent kierunku *administracja* (także dzięki programowi praktyk w trakcie studiów) jest wszechstronnie przygotowany do zajmowania różnorodnych stanowisk w instytucjach administracji publicznej, w szczególności w urzędach administracji rządowej i samorządowej. Ponadto, może on podjąć pracę w służbach administracyjnych podmiotów gospodarczych, instytucjach pozarządowych, administracji specjalnej i administracji prywatnej. Absolwent ma posiadać nawyki systematycznego kształcenia, zdobywania nowych kwalifikacji uwzględniających aktualne potrzeby rynku pracy, ciągłego pogłębiania własnej wiedzy i konieczności rozwoju zawodowego.

Studenci są także zapoznawani z zagadnieniami ekonomicznymi i społecznymi – służyć temu będzie przygotowanie kadry dydaktyczno-naukowej z takich dziedzin nauk społecznych jak prawo, ekonomia, nauki o administracji, nauki o zarządzaniu, nauki o polityce, nauki o bezpieczeństwie. Uzyskana wiedza ma pozwalać absolwentowi na prawidłowe interpretowanie oraz wyjaśnianie zjawisk społecznych i działań prawnych. W zakresie kompetencji społecznych zdobyta poszerzona wiedza ma wpływać na trafne kształtowanie relacji interpersonalnych występujących w życiu osobistym i zawodowym, jak również ma zakorzenić przeświadczenie o konieczności pogłębiania wiedzy przez całe życie i konieczności przestrzegania norm etycznych.

Udział interesariuszy zewnętrznych w procesie udoskonalania efektów kształcenia zapewnia stała współpraca Uczelni z przedsiębiorstwami, instytucjami i stowarzyszeniami zawodowymi oraz władzami lokalnymi. Wydział jest inicjatorem współpracy UJK z takimi instytucjami jak Cersanit S.A., Targi Kielce S.A., GUS, Wojewódzki Urząd Statystyczny i Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, z którymi to podmiotami Uczelnia zawarła stosowne umowy. Ważnym podmiotem w procesie monitoringu rynku pracy jest także działająca przy WPAiZ Rada Biznesu.

Z kolei udział interesariuszy wewnętrznych w systemie zapewnia obecność przedstawicieli studentów w Radzie Wydziału oraz w Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, której zadaniem jest doskonalenie programu kształcenia i jego efektów. Ważnym elementem oceny zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy są także badania naukowe prowadzone na Wydziale. W ocenie ZO, wnioski i rekomendacje z nich płynące zapewniają właściwą ocenę sytuacji rynkowej. Istotne będą także wyniki ankiet absolwentów,

kierowane na Wydział przez Akademickie Biuro Karier i dające podstawę do formułowania wniosków dotyczących modyfikacji programu kształcenia w przyszłości.

W ocenie ZO, wskazane wyżej działania zapewniają monitorowanie potrzeb rynku pracy i właściwe formułowanie zakładanych efektów kształcenia.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Koncepcja kształcenia realizowana na ocenianym kierunku *administracja* powiązana jest z misją i strategią rozwoju Uczelni oraz odpowiada celom strategicznym Wydziału. Spełnia stawiane jej wymagania w kontekście polityki zapewnienia jakości kształcenia oraz uwzględnia wzorce krajowe i międzynarodowe w zakresie kształcenia.

Plany rozwoju ocenianego kierunku studiów wynikają ze strategii rozwoju Wydziału i uwzględniają zarówno tendencje zmian zachodzących w dziedzinie nauk społecznych, jak i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia. Ponadto planowane zmiany uwzględniają obecne i przyszłe potrzeby otoczenia społecznego i gospodarczego, w tym w szczególności rynku pracy

Istnieje spójność merytoryczna i zakresowa efektów kształcenia pomiędzy poszczególnymi ich kategoriami (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych). Ich sformułowanie oraz wynikające z ich treści zadania są możliwe do zrealizowania i weryfikacji.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

2.1 Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia

2.2 Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia

2.3 Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1.

Celem kształcenia jest przekazanie wiedzy z zakresu obszaru nauk społecznych, w tym przede wszystkim dyscyplin: nauki o administracji; ekonomia. Studenci na kierunku *administracja* nabywają wiedzę, umiejętności, a przede wszystkim kompetencje społeczne do działania w sposób obywatelski (społeczny), uzyskują wszechstronne przygotowanie do pełnienia różnorodnych ról społecznych, do sprawowania funkcji, w tym menedżerskich, w szeroko rozumianej administracji – zarówno w administracji publicznej (rządowej i samorządowej), gospodarczej jak też w instytucjach i podmiotach niepublicznych. Program kształcenia obejmuje przedmioty podstawowe, takie jak: Podstawy prawoznawstwa, Historia administracji, Konstytucyjny system organów państwowych, Prawo administracyjne, Postępowanie administracyjne, Nauka administracji. Program przewiduje także inne istotne dla pracy w

administracji przedmioty: Logika prawnicza, Polityka społeczna, Zarządzanie, Podstawy socjologii i metod badań socjologicznych. Student będzie posiadał umiejętności językowe zgodnie z wymaganiami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego określonymi dla poziomu B2. Intencją kształcenia na kierunku *administracja* jest położenie nacisku na połączenie wiedzy i umiejętności z wartościami moralnymi, etyką i pożądanymi postawami zawodowymi. W ocenie ZO, student będzie nabywał umiejętności samokształcenia i adaptacji do zmieniających się warunków otoczenia, co jest niezmiernie ważne i stanowi podstawę utrzymania zdobytych kompetencji.

2.2.

Program studiów pierwszego stopnia na kierunku *administracja* (I stopień – profil praktyczny) przewiduje realizację praktyk zawodowych, które mają charakter obligatoryjny i stanowią integralną część planu studiów i procesu kształcenia, mając przypisane efekty kształcenia, w tym kluczowe dla tej formy zajęć efekty w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych. Praktyki podlegają zaliczeniu zgodnie ze skalą ocen obowiązującą w Uczelni. Trzymiesięczne praktyki są realizowane na pierwszym i drugim roku, w wymiarze 225 godzin rocznie (łącznie 450 godzin). Obecność na praktyce jest obowiązkowa. Praktyka zaliczana jest na podstawie zaświadczenia o jej odbyciu (wraz z wpisaną oceną) poświadczonego ze strony zakładu pracy przez osobę odpowiedzialną za jej realizację lub w przypadku pracy zawodowej – zaświadczenia z zakładu pracy. Niezaliczenie praktyki jest jednoznaczne z koniecznością jej powtórzenia i z niezaliczeniem semestru. Organizację praktyk zawodowych i nadzór dydaktyczno-wychowawczy na kierunku *administracja* sprawuje nauczyciel akademicki powołany na instytutowego opiekuna praktyk zawodowych. Praktyki zawodowe na ocenianym kierunku mogą się odbywać w urzędach organów administracji rządowej, samorządowej, w podmiotach gospodarczych, bez względu na ich formę organizacyjną oraz w innych jednostkach pod warunkiem, że w ich trakcie student będzie miał możliwość rozwijania i praktycznego wykorzystania wiedzy, umiejętności i kompetencji zdobytych podczas studiów. Celem praktyk jest poznanie specyfiki pracy na różnych stanowiskach, w różnych branżach merytorycznie związanych z kierunkiem *administracja* oraz wykształcenie umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy teoretycznej zdobytej na studiach. Cele praktyk to nabywanie umiejętności poszerzających i rozwijających wiedzę zdobywaną na studiach i wykorzystywanie jej w środowisku zawodowym, wprowadzenie w strukturę organizacyjną oraz specyfikę funkcjonowania środowiska zawodowego, poznanie zasad organizacji i planowania procesu pracy, podziału kompetencji, procedur, kontroli, doskonalenie kompetencji zawodowych w zakresie wiedzy i umiejętności związanych z miejscem odbywania praktyki, kształtowanie kompetencji społecznych w naturalnym środowisku zawodowym, a w szczególności odnoszących się do relacji interpersonalnych, komunikacji postawy indywidualno-personalnej oraz zawodowej pracownika. Regulamin studenckich praktyk zawodowych dopuszcza także możliwość odbywania przez studentów praktyk nieobowiązkowych, nieujętych w obowiązujących dla danego kierunku standardach kształcenia. Decyzje w tej sprawie, podejmuje Dziekan za zgodą Rektora. Sprawdzenie i ocena osiągnięcia efektów kształcenia odbywa się poprzez ocenę pracy dyplomowej i egzamin

dypłomowy, a cząstkowo poprzez kolokwia, zaliczenia i egzaminy. Sprawdzanie i ocenianie osiągniętych efektów kształcenia w trakcie semestru odbywa się w drodze przygotowywania samodzielnie lub w grupach referatów bądź prezentacji multimedialnych. W ten sposób weryfikowane są efekty z zakresu wiedzy oraz kompetencji społecznych. Oceny studentów powiązane są ze stopniem realizacji efektów kształcenia dla przedmiotu. Studenci są informowani przez prowadzących o wymaganiach dotyczących stopnia realizacji efektów kształcenia (czyli na jaką ocenę w jakim stopniu zrealizować należy efekty kształcenia). Wyniki nauczania są stale analizowane w Instytucie. Zwraca się uwagę na konieczność monitorowania osiągnięć studentów oraz reagowania na zmiany w otoczeniu. W tym kontekście należy podkreślić możliwość dodatkowych zajęć z nauki jęz. polskiego dla obcokrajowców, które prowadzone są przez pracownika IPEiA, co jest szczególnie istotne przy stałym wzroście udziału obcokrajowców w ogólnej liczbie studentów. Dużą uwagę przywiązuje się do aktywnego uczestnictwa studentów w konsultacjach. Skuteczność osiągania efektów kształcenia ma swój wymiar w monitorowaniu uzyskiwanych przez studentów ocen. Zdaniem ZO, tematyka prac etapowych studentów jest kompatybilna z treściami kształcenia, zaś tematyka prac dyplomowych jest pochodną zainteresowań studentów, a także dorobku naukowego promotorów. Należy podkreślić empiryczny charakter części prac, co świadczy o przygotowaniu ich autorów do prowadzenia samodzielnych badań. Zarówno tematy prac dyplomowych, jak również ich modyfikacje są zatwierdzane przez Radę Instytutu. Szczegółowe warunki, jakie musi spełniać praca dyplomowa, znajdują się na stronie internetowej Wydziału. Każda osoba prowadząca zajęcia dydaktyczne obowiązana jest do dokumentowania osiągniętych przez studentów efektów kształcenia. Zasadą przyjętą w Instytucie Prawa, Ekonomii i Administracji oraz na Wydziale Prawa, Administracji i Zarządzania jest archiwizacja prac reprezentatywnych dla danej oceny. W przypadku ustnej weryfikacji pracownik zobowiązany jest do przygotowania zestawu pytań, potwierzonego podpisem jednego studenta. Osiąganie efektów kształcenia jest dodatkowo weryfikowane za pomocą ankiet przeprowadzanych wśród studentów.

2.3.

Szczegółowe zasady rekrutacji na studia określają zarządzenia Rektora i uchwały Senatu dotyczące danego roku akademickiego. Rekrutacja kandydatów na studia odbywa się w formie elektronicznej. Na studia pierwszego stopnia na kierunku *administracja* kwalifikacja odbywa się w oparciu o ranking wyników części zewnętrznej egzaminu maturalnego. Do konkursu świadectw brane są pod uwagę następujące przedmioty: historia lub wiedza o społeczeństwie lub geografia lub język obcy lub język polski. W ocenie ZO, zasady rekrutacji są prawidłowe i stwarzają równe szanse wszystkim kandydatom.. Na rok akademicki 2016/17, zgodnie z Uchwałą Nr 22/2016 Senatu UJK w Kielcach na studiach stacjonarnych na kierunku *administracja* limit przyjęć wyniósł 90 osób na pierwszy stopień studiów. Limit przyjęć na studia niestacjonarne, na podstawie Zarządzenia Nr 13/2016 Rektora UJK w Kielcach z dnia 31 marca 2016 r. wyniósł 100 osób. Warunki i zasady uznawania efektów i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych poza szkolnictwem wyższym uregulowane są na podstawie Uchwały Nr 54/2015 Senatu UJK w Kielcach z dnia 25 czerwca 2015 roku. Na kierunku *administracja* potwierdzanie efektów kształcenia obowiązuje na studiach pierwszego

i drugiego stopnia stacjonarnych oraz niestacjonarnych na podstawie Uchwały Senatu UJK Nr 45/2016 z dnia 30 czerwca 2016 r.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Realizowany program kształcenia w ramach studiów I stopnia umożliwia studentom osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody kształcenia tworzą spójną całość, a formy i metody dydaktyczne są dostosowane do deklarowanych efektów kształcenia na ocenianym kierunku. Założone kierunkowe i specjalnościowe efekty kształcenia są zgodne z PRK. Przewidziane wymagania stawiane studentom są zgodne z celami, efektami i poziomem kształcenia oraz pokrywają się z warunkami zaliczeń przedmiotów, zdefiniowanymi w sylabusach oraz zasadami i warunkami dyplomowania. Sposób sformułowania efektów kształcenia, należy ocenić pozytywnie: zawarte w nich efekty są przedstawione w sposób zrozumiały i określający ich sprawdzalność. Formy sprawdzania wiedzy w ocenie studentów również są sprawiedliwe i obiektywne. Instytut stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia oraz możliwości weryfikacji zakładanych celów, a przy tym system ten jest powszechnie dostępny.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1.

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia funkcjonuje na mocy uchwały nr 75/2016 Senatu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 29 września 2016 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (uprzednio uchwała nr 75/2014 Senatu UJK z dnia 27 listopada 2014 r.). Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia na poziomie uczelnianym tworzy ramy i określa procedury ogólnouczelniane związane z jakością kształcenia, natomiast Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia na poziomie wydziałowym dodatkowo uwzględnia specyfikę wydziału poprzez tworzenie wewnętrznych aktów normatywnych i procedur wydziałowych. Zadania związane z funkcjonowaniem wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia wykonuje Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia, w skład której wchodzi: Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia i Uczelniany Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia (UZOJK). Nadzór nad funkcjonowaniem Wewnętrznego

Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK) sprawuje Prorektor do Spraw Studenckich i Kształcenia. Prace Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia (UKJK) koordynuje Pełnomocnik Rektora UJK w Kielcach ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, pełniąc jednocześnie funkcję przewodniczącego tego organu. Na Wydziałach funkcjonują Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia, natomiast zmiany w programach kształcenia inicjowane przez wykładowców lub studentów omawiane przez Kierunkowe Zespoły ds. Programów Kształcenia, a następnie kierowane do dalszego procedowania na poziom wyższy. Przygotowując program kształcenia najpierw zbiera się Kierunkowy Zespół ds. Programów Kształcenia (KZdsPK) do danego kierunku studiów. Zespół przygotowuje wstępną, roboczą propozycję planu studiów, który zawiera podział na moduły, przedmioty wraz z podziałem na formę, liczbę godzin i liczbę ECTS. KZds.PK przygotowując program bazuje na obowiązujących przepisach prawnych. Przedmioty zaproponowane w planie studiów wybierane są przez KZds.PK po analizie planów studiów innych wiodących jednostek naukowo-dydaktycznych, które już prowadzą studia na danych kierunku, ponadto KZdsPK prosi kierowników zakładów oraz pracowników prowadzących badania w danej dyscyplinie o propozycje przedmiotów, które ich zdaniem są niezbędne dla danego kierunku studiów. Następnie, tak przygotowaną wersję roboczą programu przesyła się do konsultacji przedstawicielom jednostek publicznych oraz prywatnych, którzy reprezentują sektor rynku pracy, w którym absolwent przygotowywanego kierunku może znaleźć zatrudnienie. Istniejące już programy kształcenia również ulegają aktualizacji na podstawie informacji zwrotnej od nauczycieli, studentów oraz na podstawie przeprowadzonych ankiet (tym również zajmuje się KZds.PK). Wszystkie zmiany w istniejących już programach kształcenia, jak również przygotowanie nowych programów kształcenia muszą zostać zaopiniowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia. Jak wynika z przeprowadzonych w trakcie oceny rozmów, interesariusze zewnętrzni i wewnętrzni uczestniczą na wszystkich etapach przygotowywanych programów kształcenia, zarówno podczas tworzenia nowego kierunku, jak również modyfikacji istniejących już programów. Przy nowo przygotowywanych kierunkach opiniuje się zaproponowane przedmioty wraz z liczbą godzin oraz formą zajęć, wysyłając je do różnych przedstawicieli rynku pracy.

Monitorowanie programu kształcenia jest w zasadzie czynnością stałą, tzn. Kierunkowe Zespoły ds. Programów Kształcenia spotykają się z reguły co miesiąc. Wówczas podejmowane są decyzje odnośnie ewentualnych uwag od pracowników i studentów. Wszystkie propozycje zmian są protokołowane, zbierane i z reguły na koniec roku akademickiego wprowadzane są zmiany w programach studiów (zgłaszane w przeciągu roku akademickiego). Ponadto raz w roku akademickim Wydziałowy Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia kontroluje całą dokumentację danego kierunku studiów:

- składy KZPK oraz protokoły z ich posiedzeń;
- dokumenty świadczące o działaniach podjętych w wyniku ankietyzacji studentów i absolwentów (w tym o wdrażaniu rekomendacji po ankietyzacji);
- programy kształcenia kierunków prowadzonych w Instytucie;
- dokumenty świadczące o doskonaleniu programów kształcenia;

- dokumenty świadczące o skuteczności monitorowania i weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia;
- dokumenty/działania świadczące o wspieraniu studentów w procesie uczenia się;
- sprawozdania ze spotkań opiekunów roku ze studentami (przynajmniej raz w semestrze);
- dokumenty/działania świadczące o przygotowaniach do uczenia się w językach obcych;
- karty przedmiotów;
- porozumienia dotyczące praktyk zawodowych;
- realizacja hospitacji zajęć dydaktycznych;
- dyscyplina odbywania zajęć dydaktycznych;
- udostępnienie opisu sylwetki absolwenta zgodnej ze specjalnością (strona internetowa Instytutu).

Ankiety oceniające pracowników Wydziału przeprowadzane są po każdym semestrze w systemie Wirtualna Uczelnia – student odpowiada na 8 pytań:

1. Określenie wymagań wobec studentów.
2. Postawa prowadzącego zajęcia wobec studentów.
3. Prowadzenie zajęć zgodnie z kartą przedmiotu.
4. Przedstawienie i wyjaśnienie karty przedmiotu.
5. Przystępność w przekazywaniu treści kształcenia.
6. Punktualność i terminowość prowadzenia zajęć.
7. Sposób prowadzenia zajęć.
8. Wykorzystanie infrastruktury i/lub środków dydaktycznych do prowadzonych zajęć.

Analiza wyników ankiet przedstawiana jest przez Przewodniczącą Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia Radzie Wydziału. Raport jest umieszczany na stronie Wydziału Prawa, Administracji i Zarządzania. Ponadto po semestrze zimowym przeprowadzane są wśród studentów ankiety papierowe weryfikujące osiągnięcie przedmiotowych efektów kształcenia i są one analizowane przez Kierunkowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia – we wrześniu na posiedzeniu WKdsJK przedstawiają one raporty z analizy ankiet. Natomiast absolwenci wypełniają ankietę drukowaną weryfikującą osiągnięcie kierunkowych efektów kształcenia – te ankiety również są analizowane przez Kierunkowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia – również we wrześniu na posiedzeniu WKdsJK przedstawiają one raporty z analizy ankiet. Na podstawie zebranych danych KZdsPK jak również WKdsJK podejmują decyzję o modyfikacji programów kształcenia, które z reguły polegają na:

- przesunięciu przedmiotu na inny semestr, jeżeli wnioskuje o to studenci lub pracownik;
- zwiększeniu lub zmniejszeniu liczby godzin przedmiotu;
- weryfikacji treści kształcenia zawartych w karcie przedmiotu, zmiana zalecanej literatury;
- zmiana liczby ECTS;
- zmianie formy zajęć;

- włączeniu zajęć w języku obcym (cały przedmiot lub część zajęć)

W przypadku weryfikacji ankiet oceniających pracowników, jeżeli pojawia się niesatysfakcjonująca ocena pracownika (przyjęto średnią poniżej 4,0) oraz opinie ogólne studentów zawarte w ankiecie na temat danego pracownika są negatywne, Dyrektor Instytutu, w którym zatrudniony jest dany pracownik, przeprowadza z nim rozmowę dyscyplinującą. Wszystkie logicznie uzasadnione argumenty zmian są wprowadzane w programach kształcenia. Kierunkowy Zespół ds. Programów Kształcenia analizując przeprowadzone ankiety weryfikujące osiągnięcie przedmiotowych oraz kierunkowych efektów kształcenia stwierdził podczas wizytacji, że w ankietach z reguły są tylko pojedyncze uwagi. O skuteczności świadczy fakt, że po wprowadzeniu zmian w kolejnym roku nie pojawiły się już uwagi dotyczące wprowadzonej zmiany. W ocenie ZO, skuteczność ankiet oceniających nauczycieli obniża fakt, że niskiego udziału studentów w wypełnianiu ankiet. Badanie odbywa się za pośrednictwem systemu Wirtualna Uczelnia i w zeszłym roku akademickim (2016/2017) udział studentów w badaniu stanowił jedynie 19 %.

3.2.

Program kształcenia udostępniony jest na stronie internetowej (<http://www.ujk.edu.pl/wpaiiz>). Na bieżąco aktualizowane są treści istotne dla użytkowników strony, a zwłaszcza obecnych i potencjalnych studentów. Uporządkowano je w sposób następujący: oferta dydaktyczna, władze Instytutu, sekretariat, zakłady – skład osobowy, harmonogram konsultacji, jakość kształcenia oraz działalność badawcza. W zakładce „Jakość kształcenia” dostępne są: plany studiów, programy kształcenia, efekty kształcenia, karty przedmiotów oraz opis sylwetki absolwenta dla wszystkich prowadzonych kierunków, poziomów i modułów kształcenia. Bieżącą komunikację ze studentami umożliwia system Wirtualna Uczelnia, do którego dostęp jest szyfrowany. Po zalogowaniu i dostępie do menu osobistego, student może otrzymać informacje na temat uzyskanych ocen, zestawów pytań, materiałów dydaktycznych czy ogłoszeń.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Działaniem Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia objęci są studenci wszystkich poziomów i form studiów oraz pracownicy Uniwersytetu. Tworzenie i doskonalenie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jest kluczowym założeniem misji i strategii rozwoju Uczelni na lata 2012 – 2020 zatwierdzonej uchwałą Nr18/2012 Senatu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 29 marca 2012 roku. Podstawy prawne określające w sposób zasadniczy obecną strukturę oraz funkcjonowanie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości na Uczelni, w tym na Wydziale Zarządzania i Administracji, stanowią: uchwała Nr 75/2014 Senatu UJK dnia 27 listopada 2014 roku w sprawie Wewnętrznego Sytemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz zarządzenie Nr 69/2013 Rektora UJK w Kielcach z dnia 8 października 2013 roku w sprawie określenia szczegółowych zadań uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz wydziałowych komisji ds. jakości kształcenia. Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia odnosi się do wszystkich etapów i aspektów procesu dydaktycznego, obejmuje działania na rzecz doskonalenia programów kształcenia na studiach wyższych, uwzględnia w szczególności sposób weryfikowania efektów kształcenia na wszystkich kierunkach i poziomach studiów wyższych,

uwzględnia ocenę realizacji zakładanych efektów kształcenia, uwzględnia oceny dokonywane przez studentów po zakończeniu każdego cyklu kształcenia, uwzględnia wnioski z monitorowania karier zawodowych absolwentów Uczelni, a także uwzględnia wnioski z badań oczekiwań pracodawców i zgodności efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- 4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 4.2. Obsada zajęć dydaktycznych
- 4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1.

Do minimum kadrowego kierunku *administracja* st. I Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach zgłosił 14 nauczycieli akademickich, w tym 8 w grupie samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 6 w grupie nauczycieli posiadających stopień naukowy doktora. Na podstawie przesłanej dokumentacji oraz dokumentacji przedłożonej do wglądu podczas wizytacji, a także przeprowadzonych rozmów dokonano analizy spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego, w której uwzględniono posiadane tytuły i stopnie naukowe, specjalizację naukową oraz dorobek naukowy nauczycieli akademickich. Analizie poddane zostały także obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim oraz złożone oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego. Po dokonanej analizie pod względem formalnym akt osób, które wchodzi w skład minimum kadrowego na kierunku *administracja* I st., ZO ocenia, że spełnione zostały warunki określone w § 12 ust.1 pkt. 1 lit. b (minimum kadrowe stanowi co najmniej jeden samodzielny nauczyciel akademicki oraz co najmniej pięciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora) rozporządzenia z dnia 26 września 2016 r. Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie warunków prowadzenia studiów. Ponadto spełnione zostały także wymagania określone w § 10 ust.1 (Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli został zatrudniony w uczelni nie później niż od początku semestru studiów), ust. 2 (Nauczyciel akademicki posiadający tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego lub będący osobą, która nabyła uprawnienia równoważne z uprawnieniami doktora habilitowanego na podstawie art. 21a ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytułach naukowych oraz o stopniach i tytułach w zakresie sztuki (Dz. U. z 2016 r. poz. 882 i 1311), zwany dalej „samodzielnym nauczycielem akademickim”, może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli w danym roku akademickim prowadzi na danym kierunku studiów

zajęcia w wymiarze co najmniej 30 godzin dydaktycznych, a w przypadku studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym – w wymiarze co najmniej 60 godzin dydaktycznych), oraz ust. 3 (Nauczyciel akademicki posiadający stopień naukowy doktora lub tytuł zawodowy magistra lub równorzędny może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli w danym roku akademickim prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia w wymiarze co najmniej 60 godzin dydaktycznych).

Spśród **14 nauczycieli akademickich** zgłoszonych przez Uczelnię, **do minimum kadrowego na poziomie studiów I stopnia zaliczono:**

- 8 nauczycieli akademickich z tytułem naukowym profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowanego;
- 6 nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora.

(informacje na temat poszczególnych nauczycieli zawarte są w załączniku nr 4 do raportu).

Wszyscy nauczyciele akademicy, którzy zostali zaliczeni do minimum kadrowego posiadają dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla kierunku *administracja*.

4.2.

Obsada zajęć dydaktycznych odbywa się w oparciu o generalną zasadę, nakazującą w jak największym stopniu wykorzystać własne zasoby kadrowe, a w szczególnych przypadkach poszukiwać specjalistów w środowisku zewnętrznym. Priorytetem jest zgodność badań naukowych pracownika (potwierdzonych dorobkiem) z przydzielanym obciążeniem. Zajęcia są przydzielane po konsultacji z kierownikami zakładów i konkretnymi pracownikami, co umożliwi równomierne dostosowywanie do indywidualnych planów rozwoju obciążeń dydaktycznych pracowników. Na podstawie przedstawionej przez Uczelnię charakterystyki osób, które prowadzą zajęcia na kierunku *administracja* I st., ZO stwierdza, że posiadają one dorobek naukowy, a także doświadczenie zawodowe zgodne z tematyką prowadzonych zajęć.

4.3.

Prowadzona polityka kadrowa na Wydziale Prawa, Administracji i Zarządzania od wielu lat koncentruje się na właściwym doborze kadry naukowo-dydaktycznej niezbędnej do realizacji programów kształcenia i w tym zakresie koresponduje z polityką kadrową prowadzoną na UJK w Kielcach. Jak poinformowano ZO, wynika to z faktu, że zatrudniani na Wydziale pracownicy naukowo-dydaktyczni oraz dydaktyczni świadczą usługi edukacyjne dla wszystkich trzech instytutów. Procedurę rekrutacyjną opiera się przede wszystkim na ogłaszanych publicznie konkursach. W latach 2012 – 16 przeprowadzono w Instytucie 20 postępowań konkursowych, które nie były związane z przedłużeniem okresu zatrudnienia. W wyniku przeprowadzonych konkursów zatrudniono: 14 osób na stanowisku profesora nadzwyczajnego, 4 osoby na stanowisku adiunkta i 2 osoby na stanowisku asystenta. Należy podkreślić dążenie Władz Instytutu do budowania zespołu opartego na osobach aktywnych naukowo i deklarujących

udział w działaniach umiędzynarodowiających oraz osób z doświadczeniem praktycznym zdobytym poza uczelnią. W latach 2012 – 2016 nastąpił dynamiczny rozwój kadry mający przełożenie na liczbę postępowań awansowych – 3 osoby uzyskały stopień doktora habilitowanego a 6 osób stopień doktora.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział Prawa, Administracji i Zarządzania Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach spełnia w pełni wymagania minimum kadrowego na kierunku *administracja* na poziomie studiów I stopnia o profilu praktycznym. Struktura składu osobowego nauczycieli akademickich tworzących minimum kadrowe na obu poziomach studiów jest ugruntowana. Bazując na długoletnim doświadczeniu w zakresie naukowym, osoby te prowadzą aktywną działalność naukowo-badawczą, co przyczynia się w znacznym stopniu do sukcesów dydaktycznych w ramach prowadzonego kierunku studiów. Jednostka prowadzi właściwą politykę kadrową, która umożliwia bardzo dobry dobór kadry na kierunku *administracja*, a także sprzyja umiędzynarodowieniu tej kadry.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Współpraca Jednostki odpowiedzialnej za oceniany kierunek z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego ma głównie nieformalny charakter i często bazuje na wieloletnich i stałych relacjach bezpośrednich. Podczas spotkania w trakcie wizytacji obecnych było jedynie 4 przedstawiciele pracodawców, w tym zaledwie 2 bezpośrednio związanych z ocenianym kierunkiem.

Wśród interesariuszy zewnętrznych współpracujących z Wydziałem przeważają przedstawiciele administracji publicznej (zarówno samorządowej, jak i rządowej), służb mundurowych, sądów, ale obecni są także przedstawiciele lokalnych i regionalnych instytucji otoczenia biznesu, organizacji pracodawców i przedsiębiorców oraz przedsiębiorstw prywatnych i spółek akcyjnych. Formy współpracy obejmują przede wszystkim praktyki studenckie, wspólne konferencje, a także projekty badawcze.

Współpraca ukierunkowana na proces zapewnienia jakości kształcenia ma także wymiar formalny i odbywa się w ramach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, która spotyka się regularnie i pracuje w oparciu o ustalony harmonogram. Aktywność przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych w ramach tego gremium opiera się w głównej mierze na opiniowaniu zmian w programach kształcenia oraz przekazywaniu informacji o potrzebach lokalnego i regionalnego rynku pracy. W składzie Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia jest formalnie 4 interesariuszy zewnętrznych, jednak jak wynika z przedstawionej dokumentacji nie uczestniczą oni regularnie w pracach Komisji, a ich aktywność zwiększyła

się dopiero w 2017 roku. Z kolei w składzie Kierunkowego Zespołu ds. Programów Kształcenia (spotyka się regularnie, średnio co 2 miesiące) na kierunku *administracja* od 2015 roku jest zaledwie jeden przedstawiciel interesariuszy zewnętrznych. Z przedstawionej dokumentacji nie wynika, aby udział tej osoby w pracach zespołu był znaczący. W opinii ZO współpraca z interesariuszami zewnętrznymi wymaga większej intensyfikacji, szczególnie przy opracowywaniu i realizacji programu kształcenia na studiach I stopnia, które mają profil praktyczny. ZO wyraża opinię, że należy doprowadzić do większego zaangażowania interesariuszy zewnętrznych w prace Kierunkowego Zespołu ds. Programów Kształcenia.

W odniesieniu do praktyk studenckich Jednostka odpowiedzialna za oceniany kierunek współpracuje głównie z urzędami administracji rządowej i samorządowej, sądami, prokuraturami, Policją, Strażą Miejską oraz Państwową Strażą Pożarną. Zarówno liczba podmiotów oraz liczba podpisywanych porozumień, jak i profil poszczególnych partnerów pozwalają – w ocenie ZO – na skuteczną realizację praktyk i osiągnięcie efektów kształcenia przez studentów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Włączanie pracodawców i przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w procesy określania i weryfikacji efektów kształcenia mimo sformalizowania ma dosyć fasadowy charakter. Pewną intensyfikację działań w tym zakresie można odnotować dopiero od 2017 roku. Należy natomiast podkreślić często bezpośrednie i ścisłe kontakty z przedstawicielami lokalnej i regionalnej administracji, które stanowią dobrą płaszczyznę do rozwijania i pogłębiania współpracy oraz sprzyjają skutecznej realizacji praktyk studenckich w ramach studiów I i II stopnia.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Pogłębienie i rozszerzenie współpracy z interesariuszami zewnętrznymi w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. W tym celu rekomenduje się przede wszystkim większą decentralizację i poszerzenie składu Kierunkowego Zespołu ds. Programów Kształcenia o kolejnych przedstawicieli pracodawców. Prace związane z opiniowaniem zmian w programie studiów oraz pozyskiwaniem informacji na temat potrzeb branżowego rynku pracy powinny być skupione w większym stopniu na poziomie kierunkowym niż wydziałowym, co pozwoli na skuteczniejszą i bardziej efektywną współpracę. Warto również wprowadzić działania zmierzające do pozyskiwania od partnerów społeczno-gospodarczych informacji na temat zapotrzebowania na prace dyplomowe (szczególnie na studiach I stopnia mających profil praktyczny), zgodne z ich zapotrzebowaniem. Pozwoli to na większe upracticznienie prac dyplomowych, a dla pracodawców będzie stanowić wartość dodaną współpracy.

Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

W ramach działań na rzecz internacjonalizacji w Instytucie wprowadzono moduł humanistycznospołeczny dla obcokrajowców, na który składa się oferta wykładów w językach obcych, jak i wykłady związane z kulturą Polski. Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych oraz weryfikacja ich kompetencji językowych dokonuje się w oparciu o wewnętrzne regulacje dostępne na stronie Studium Języków Obcych. W ramach umiejdzynarodowienia procesu dydaktycznego Instytut zmierza do poprawy jego jakości poprzez wprowadzenie literatury obcojęzycznej oraz prezentowanie slajdów obcojęzycznych w trakcie zajęć. Oprócz uatrakcyjnienia i zwiększania konkurencyjności oferty dydaktycznej w planach znajduje się koncepcja wdrażania wypracowanych rozwiązań poznanych w toku zdobywania doświadczeń zagranicznych. Współpraca na arenie międzynarodowej jest przez Władze Instytutu uznana za kluczową dla przyszłości Instytutu. Informacje w języku angielskim dla studentów z zagranicy znajdują się na stronie <http://www.erasmus.ujk.edu.pl/info-for-incoming-students/courses-in-english/>.

Wymiana studentów w ramach programu Erasmus+ odbywa się na podstawie Regulaminu (stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 47/2016), dostępnego na stronie http://www.ujk.edu.pl/zarzadzenie_nr_47_2016.html. Instytut podpisał 25 umów dwustronnych w ramach programu Erasmus. Część umów została podpisana jako kontynuacja wcześniejszej edycji programu LLP Erasmus, a część współpracy została nawiązana w późniejszym okresie, w ramach programu Erasmus+ od 2014 roku. Obecnie Instytut ma podpisane umowy z uczelniami w 14 państwach.

KIERUNEK/okres obowiązywania umowy	KRAJ/Nazwa Uczelni Partnerskiej
Administracja 2016-2021	Chiny Tianjin Polytechnic University
Administracja 2016-2021	Gruzja Grigol Robakidze University (Tbilisi)
Administracja 2014-2018	Hiszpania Universidade de Vigo
Administracja 2016-2017	Niemcy Hochschule Fulda – University of Applied Sciences
Administracja 2014-2017	Niemcy University Mittweida
Administracja 2014-2017, 2017-2021	Słowacja University of Zilina
Administracja 2014-2018	Słowacja Univerzita J. Seleyeho v Komarne
Administracja 2014-2018	Słowacja Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Administracja 2014-2022	Turcja Hakkari University
Administracja 2014-2018	Turcja Hasan Kalyoncu Üniversitesi
Administracja 2014-2021	Turcja Siirt University
Administracja 2015-2020	Turcja Osmaniye Korkut Ata
Administracja 2014-2021	Turcja Sırnak University

W bieżącym roku akademickim nowe umowy zostały zawarte z krajami spoza Unii Europejskiej w ramach akcji KA107, czyli z uczelniami w Chinach, Gruzji, Rosji i Ukrainie. Spośród zawartych umów w latach 2012/13 – 2016/17 8 dotyczyło wyjazdów zagranicznych nauczycieli akademickich, 2 przyjazdu nauczycieli akademickich z Uniwersytetu Świętych Cyryla i Metodego w Trnawie. Na podstawie przeprowadzonego postępowania oraz w oparciu o dokumentację, określoną Regulaminem, Komisja Kwalifikacyjna Programu Erasmus+ ustala listę studentów uczestniczących w programie oraz listę rezerwową. Liczba punktów jest składową wynikającą ze średniej ocen za ostatni semestr, znajomości języka angielskiego, weryfikowanej egzaminem przeprowadzonym przez Uczelnię lub potwierdzonej certyfikatem językowym oraz zaangażowania w życie Uczelni. Szczegółowe informacje wraz z kalendarium są ogłaszane na ogólnodostępnej stronie Biura Wymiany Studentów i Doktorantów. Na poziomie Instytutu zamieszczane są informacje w gablocie oraz organizowane są spotkania informacyjne ze studentami. Zaliczenia części studiów dokonuje się na podstawie zaliczenia przedmiotów zawartych w *Learning Agreement* i uzyskania 30 punktów ECTS. Studenci przyjeżdżający na studia mają zagwarantowaną możliwość studiowania w języku angielskim. W związku z tym część przedmiotów jest realizowana w tym języku.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Umiejscowienie procesu kształcenia, jak również działalności naukowej, stanowi jeden z filarów strategii rozwoju kierunku *administracja*. Obecnie Jednostka posiada podpisane umowy międzynarodowe z szeregiem jednostek naukowo-dydaktycznych mających swoją siedzibę w innych. Podpisane umowy umożliwiają wymianę kadry akademickiej i studentów, wymianę informacji naukowej, doświadczeń w zakresie nauki i edukacji oraz organizację seminariów, konferencji i sympozjów. Na ocenianym kierunku studiów funkcjonuje również program wymiany międzynarodowej studentów Erasmus+. Wymiana studentów w ramach tego programu odbywa się na podstawie Regulaminu programu Erasmus+. Aktualnie Jednostka posiada 11 podpisanych umów dwustronnych z ośrodkami zagranicznymi.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

7.1. Infrastruktura dydaktyczna oraz wykorzystywana w praktycznym przygotowaniu zawodowym

7.2.Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

7.3.Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1.

Infrastruktura dydaktyczna Wydziału Prawa, Administracji i Zarządzania Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach składa się z budynków, których powierzchnia użytkowa wynosi 8308,5m², i znajduje się przy ulicy Świętokrzyskiej 21 w Kielcach. W kompleksie budynków znajdują się siedziby Instytutów: Prawa, Ekonomii i Administracji, Zarządzania, Polityki Międzynarodowej i Bezpieczeństwa oraz Centrum Przedsiębiorczości i Biznesu. Na bazę dydaktyczną Instytutu Prawa Ekonomii i Administracji składają się:

- 2 nagłośnione aule wykładowe po 120 miejsc w każdej, które są wyposażone w tablice tradycyjne, rzutniki multimedialne, tablice interaktywne, sprzęt nagłośniający;
- 9 sal ćwiczeniowych w tym 3 sale z rzutnikami;
- 7 pokoi pracowników naukowo–dydaktycznych,
- 2 pracownie komputerowe,
- 1 pomieszczenie informatyczne.

Sale komputerowe wyposażone są w sprzęt i oprogramowanie dla celów dydaktycznych. W pracowniach znajduje się odpowiednio 14 i 15 komputerów. Ponadto pracownie połączone są w sieć i posiadają łącza internetowe, oprogramowanie antywirusowe. Wykorzystywane oprogramowanie to: Microsoft Windows 2000 Professional, Microsoft Office XP Standard, Microsoft Access 2002.

W 2013 roku w struktury Wydziału Prawa Administracji i Zarządzania włączony został budynek Centrum Przedsiębiorczości i Biznesu, który posiada następującą infrastrukturę dydaktyczną:

- 5 auli wykładowych (łącznie powierzchnia 443m² o łącznej liczbie miejsc 729) wyposażone w: komputery PC, projektor multimedialny (ekran o powierzchni roboczej 2900x1631cm). Nagłośnienie Sali stanowią 2 mikrofony bezprzewodowe, wizualizer WZ1. Sale wyposażone są w tablice białe ceramiczne o wymiarach: 120x240cm
- aula wykładowa o liczbie miejsc 120 osób o powierzchni 147m², która została wyposażona w komputer PC, oraz Monitor LCD 19" + pisak dotykowy do monitora. Nagłośnienie Sali stanowią 2 mikrofony bezprzewodowe. Wizualizer WZ1. Tablica multimedialna Qomo QWB100WS-PS 105".
- Aula wykładowo – konferencyjna o liczbie miejsc 252 (powierzchnia 278m²),
- Zaplecze technika
- 2 pracownie komputerowe o liczbie stanowisk 15 każda. Pracownie wyposażone są także w tablice multimedialne Qomo QWB100WS-PS 105" + Projektor multimedialny. Dodatkowo baza dydaktyczna rozszerzona jest o salę konferencyjną na 30 osób.

Do dyspozycji studentów Wydziału Zarządzania i Administracji dostępne są także: przestrzenie rekreacyjne, szatnie, punkty kserograficzne, sekretariaty Instytutów, dziekanaty. Na terenie Wydziału Zarządzania i Administracji działa bezprzewodowa sieć Wi-Fi, ze stale dostępnymi dla studentów terminalami. Ponadto dla studentów oddane są samodzielne pomieszczenia-siedziby studenckich kół naukowych. Baza dydaktyczna dostosowana jest do potrzeb osób niepełnosprawnych, zwłaszcza o niepełnosprawności ruchowej. Budynek posiada podjazdy dla

wózków, windę oraz węzeł sanitarny dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Baza dydaktyczna jest monitorowana zgodnie z wytycznymi działu techniczno-budowlanego. Doskonalenie wyposażenia sal dydaktycznych odbywa się w zależności od potrzeb zgłaszanych przez pracowników i polega na doposażaniu w potrzebne urządzenia i pomoce dydaktyczne. Baza spełnia wymogi BHP.

7.2.

Studenci Wydziału Prawa Administracji i Zarządzania mogą korzystać z zasobów bazy bibliotecznej Biblioteki Uniwersyteckiej. Biblioteka znajduje się na terenie „B” Campusu Uczelnianego, przy ulicy Świętokrzyskiej 21E, usytuowanym w kompleksie innych obiektów dydaktycznych Wydziału oraz Centrum Języków Obcych. Biblioteka gromadzi różnego rodzaju zbiory tradycyjne: wydawnictwa zwarte, a więc książki, wydawnictwa ciągłe (czasopisma polskie i zagraniczne), zbiory specjalne (stare druki, rękopisy, dokumenty kartograficzne, ikonograficzne, dokumenty życia społecznego). Z obszaru nauk społecznych, z dziedziny nauk prawnych dostępne są w Bibliotece Uniwersyteckiej następujące czasopisma: *Acta Universitatis Lodziensis*; *Folia Iuridica*; *Acta Universitatis Wratislaviensis*. *Acta Universitatis Wratislaviensis*. *Przegląd Prawa i Administracji*; *Archiwum Kryminologii*; *Czasopismo Prawno-Historyczne Gdańskie* *Studia Prawnicze*; *Miscellanea Historico-Iuridica*; *Nowa Kodyfikacja Prawa Karnego*; *Państwo i Prawo*; *Polski Rynek Leasingu* *Poradnik Gazety Prawnej*; *Prace Instytutu Prawa Własności Intelektualnej* *Prace z Wynalazczości i Ochrony Własności Intelektualnej*; *Prawa Człowieka* : humanistyczne zeszyty naukowe; *Prawo Europejskie w Praktyce*; *Prawo Spółek*; *Probacja*; *Problemy Kryminalistyki* *Przegląd Prawa Publicznego*; *Studia Iuridica / Uniwersytet Warszawski*. *Wydział Prawa i Administracji*; *Studia Prawnicze*; *Studia Prawnicze KUL*; *Studia Prawnoustrojowe*; *Wynalazczość i Ochrona Własności Intelektualnej*; *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego*. *Prace z Prawa Własności Intelektualnej*; *Zeszyty Prawnicze Biura Analiz Sejmowych*; *Zeszyty Prawnicze Biura Studiów i Ekspertyz*.

W trakcie wizytacji, Władze Jednostki poinformowały ZO, że katalog dostępnych czasopism z dziedziny nauk prawnych ulega stałemu powiększaniu. Ich znaczącym uzupełnieniem w procesie kształcenia mogą być bogate zbiory czasopism poruszające w swych treściach zagadnienia zarówno z prawa jak i pozostałych dziedzin z zakresu nauk społecznych. Studenci kierunku *administracja* mają również dostęp do baz on-line takich jak: *Elsevier*, *Ebsco*, *Scopus*, *Springer*, oraz *Wiley*. Biblioteka współpracuje z 207 bibliotekami, w ramach wypożyczeń międzybibliotecznych. W Bibliotece czytelnik może skorzystać ze zbiorów w następujących czytelniach: Czytelni ogólnej w strefie wolnego dostępu do wydawnictw zwartych – 118 miejsc; Czytelni na antresoli – 36 miejsc; Czytelni Oddziału Informacji Naukowej – 29 miejsc; Czytelni Oddziału Zbiorów Specjalnych – 16 miejsc, w tym 2 stanowiska z czytnikami do przeglądania mikrofilmów; Czytelni Prasy Bieżącej – 16 miejsc; Czytelni Multimedialnej – 20 miejsc. Łącznie w Bibliotece przygotowano 317 miejsc dla czytelników do pracy.

7.3.

W celu sprawnego funkcjonowania różnych obszarów działalności bibliotecznej, Biblioteka została wyposażona w różne urządzenia i nowoczesny sprzęt komputerowy i audiowizualny.

W budynku Biblioteki czytelnicy mają dostęp do 57 stanowisk komputerowych z nowoczesnymi komputerami Dell OptiPlex 7010 z zainstalowaną najnowszą wersją pakietu biurowego MS Office i podłączeniem do szybkiego, szerokopasmowego Internetu. Czytelnicy Biblioteki mają również do dyspozycji trzy skanery Zeutschel Zeta (tzw. ekologiczne ksero), za pomocą, których to urządzeń samodzielnie, szybko skopiują potrzebne im materiały i zapiszą je w postaci pliku PDF czy JPEG na własnym nośniku pamięci USB (pendrive). Biblioteka posiada 5 specjalistycznych stanowisk komputerowych przeznaczonych dla czytelników niepełnosprawnych – jedno znajduje się w Czytelni Pedagogicznej, cztery w specjalistycznej pracowni dla osób z niepełnosprawnościami w gmachu głównym Biblioteki. W celu umożliwienia czytelnikom samodzielnego wypożyczania książek w strefie wolnego dostępu do wydawnictw zwartych na I piętrze zainstalowano 2 urządzenia do samodzielnego wypożyczeń („selfcheck” firmy Arfido). Natomiast w celu umożliwienia zwrotu książek przez czytelników o dowolnej, dogodnej im porze, zainstalowano samoobsługową automatyczną, całodobową wrzutnię zewnętrzną (firmy Arfido) umieszczoną tuż przy wejściu głównym do gmachu Biblioteki. Urządzenie umożliwia korzystającym ze zbiorów bibliotecznych oddawanie książek w szybki i łatwy sposób. Biblioteka dysponuje też dostępem do Systemu Informacji Prawnej LEX będącego bazą aktów prawnych, orzeczeń i komentarzy.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział Prawa, Administracji i Zarządzania Uniwersytetu Jana Kochanowskiego posiada w pełni wystarczającą bazę dydaktyczną, która umożliwi studentom kierunku *administracja* osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Baza dydaktyczna w pełni zaspakaja potrzeby naukowe i dydaktyczne. W ramach infrastruktury naukowej Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach funkcjonuje nowoczesnie wyposażona i zarządzana Biblioteka ze zbiorami liczącymi kilkadziesiąt tysięcy woluminów z różnych dziedzin, w tym z nauk o administracji. Biblioteka posiada przeszło 100 tys. woluminów, kilkaset tytułów czasopism w prenumeracie bieżącej, w tym również pozycje obcojęzyczne, a także około 1000 tytułów czasopism archiwalnych oraz dostęp do baz danych (m.in. *ELSEVIER, EBSCO, SCOPUS, SPRINGER, WILEY, LEX*). Mocną stroną infrastruktury jest stały proces modernizacji i rozbudowy bazy dydaktycznej. Biorąc pod uwagę powyższe, ZO stwierdza, że Jednostka zapewnia dobre warunki lokalowe jak i biblioteczne, pozwalające na realizację programu kształcenia. Odpowiednio dobrana infrastruktura w tym sale dydaktyczne wyposażone w sprzęt techniczny i audiowizualny pozwala na stworzenie dobrych warunków nauczania i uczenia się.

Dobre praktyki

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1

System wsparcia na poziomie instytucjonalnym opiera się na działalności opiekunów roku, którzy współpracują z Dziekanem, kierownikiem jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek studiów oraz z organami Samorządu Studenckiego i starostą grupy w sprawach związanych z procesem kształcenia i w sprawach socjalno-bytowych studentów. Rozwiązanie to jest skuteczne, ponieważ opiekunowie roku wpierają studentów przed jednostkami Uczelni, dzięki czemu proces obsługi studentów w ich indywidualnych sprawach staje się szybki i efektywny. Opiekunów roku wpierają Władze Instytutu i Wydziału, organizując dla studentów dyżury.

W ramach wsparcia w procesie dydaktycznym nauczyciele akademicy prowadzą konsultacje dla studentów oraz przygotowują dodatkowe materiały i wprowadzają metody bieżącej oceny stopnia osiągania zakładanych efektów kształcenia podczas pracy na zajęciach (np. ćwiczenia, podczas których studenci oceniają siebie nawzajem). Jednostka stwarza możliwość wyboru opiekuna i tematu pracy dyplomowej. Studenci pozytywnie oceniają wsparcie Jednostki w procesie przygotowania i obrony pracy dyplomowej, przede wszystkim poprzez stały kontakt z opiekunem oraz indywidualne podejście do studenta.

Studenci wybitnie uzdolnieni mają możliwość wnioskować o indywidualizację procesu kształcenia, zgodnie z przyjętym Regulaminem studiów. Mogą otrzymać nagrody i wyróżnienia rektora, a także dyplom „primus inter pares”. Wyróżniające się prace dyplomowe są zgłaszane na konkursy organizowane przez instytucje państwowe, uczelnie, organizacje i towarzystwa naukowe. Uczelnia przyznaje studentom stypendium rektora dla najlepszych studentów, a zasady przyznawania stypendiów są znane studentom oraz powszechnie dostępne – zamieszczone są na stronie internetowej. Zasady te zapewniają sprawiedliwą i obiektywną ocenę osiągnięć studentów. Efektem wsparcia wybitnych studentów są nagrody i stypendia przyznawane studentom kierunku *administracja* – od roku akademickiego 2011/2012 stypendia ministra za wybitne osiągnięcia, wyróżnienia w konkursie Talenty Świętokrzyskie, konkursie BANRISK oraz wyróżnienia w konkursie Studencki Nobel, a także liczne konferencje naukowe, w których uczestniczą studenci. W Instytucie studenci mają możliwość działania koła naukowego Koncept, w ramach którego aktywnie uczestniczą i organizują studenckie konferencje naukowe, a także akcje charytatywne. Członkowie koła naukowego pozytywnie oceniają wsparcie udzielane im przez Władze Wydziału. Uczelnia oferuje studentom również możliwość uczestnictwa w spotkaniach z osobami wizytującymi z uczelni partnerskich.

Studenci niepełnosprawni mogą korzystać z Uniwersyteckiego Centrum Wsparcia i Rehabilitacji, którego zadaniem jest udzielanie wsparcia oraz pomoc w indywidualnych problemach studentów niepełnosprawnych. Studenci niepełnosprawni mogą otrzymać stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych oraz wnioskować o indywidualizację trybu kształcenia. Uczelnia zapewnia również pomoc psychologa.

Władze Uczelni i Wydziału wspierają działania studentów na rzecz nawiązywania współpracy z otoczeniem społecznym i kulturalnym. Samorząd może ubiegać się o dofinansowanie projektów i korzystać z pomieszczeń w przypadku organizacji swoich wydarzeń. W ocenie

przedstawiciele samorządu wsparcie, które jest im udzielane przez Władze Uczelni, jest satysfakcjonujące.

Ważną rolę we wsparciu studentów w kontaktach z otoczeniem społecznym i gospodarczym odgrywa w Uczelni Akademickie Biuro Karier, które udostępnia studentom i absolwentom oferty pracy, praktyk i staży. Studenci mogą skorzystać z indywidualnych konsultacji z doradcą zawodowym, doradcą ds. przedsiębiorczości oraz coachem kariery, brać udział w szkoleniach z zakresu kompetencji miękkich oraz spotkaniach i warsztatach z pracodawcami. Pracownicy Akademickiego Biura Karier podejmują działania na rzecz aktywizacji studentów, czego przykładem mogą być projekty: „Czas na staż”, „Szefowa własnego wizerunku” i „Kawiarenki biznesowe – od studenta do etatu”. Biuro udostępnia informacje za pomocą strony internetowej oraz poprzez maile do studentów, a także organizując spotkania promocyjne.

Studenci wyrazili pozytywne opinie na temat jakości obsługi administracyjnej, przede wszystkim wskazali na okazywaną im życzliwość oraz szybkość załatwiania ich spraw. Na stronie internetowej uczelni, będącej według studentów, głównym źródłem informacji, znajdują się aktualne informacje. Informacje programie kształcenia i toku studiów są powszechnie znane i dostępne.

Kryterium 8.2

Jednostka nie prowadzi badania oceny systemu wsparcia studentów, Władze Wydziału wykorzystują nieformalne formy uzyskiwania informacji od studentów na ten temat, przede wszystkim od Samorządu Studenckiego, który zbiera i analizuje ocenę studentów w tym zakresie. Na podstawie uzyskanych danych i informacji Jednostka podejmuje działania w zakresie doskonalenia elementów wsparcia studentów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Studenci otrzymują adekwatne do ich potrzeb wsparcie dydaktyczne, naukowe i materialne z uwzględnieniem zasady równego i sprawiedliwego dostępu do oferowanych form opieki. Mocną stroną systemu wsparcia jest możliwość indywidualizacji procesu kształcenia – nauczyciele akademicki wspierają rozwój studentów zainteresowanych poszczególnymi dziedzinami wiedzy. Należy podkreślić również działania Uczelni na rzecz wsparcia studentów w zakresie nawiązywania kontaktów z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Słabą stroną systemu wsparcia jest brak narzędzi do oceny systemu wsparcia studentów, które umożliwiłyby jego ocenę i doskonalenie.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Zaleca się opracowanie i wdrożenie narzędzi badania oceny systemu wsparcia studentów.

5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała kierunek *administracja*.

